

Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumi Anlaşmasına ek Üçüncü Protokolün onaylanmasına dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 5.9.1961 - Sayı : 10898)

No.
358

Kabul tarihi
29.8.1961

MADDE 1. — Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumi Anlaşmasına ek Üçüncü Protokol onaylanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2 Eylül 1961

AVRUPA KONSEYİ İMTİYAZ VE MUAFİYETLERİ UMUMİ ANLAŞMASINA EK ÜÇÜNCÜ PROTOKOL

Avrupa Konseyi Azası, Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumi Anlaşması mümzileri veya bu Anlaşmaya taraf bulunan ve, aynı zamanda Avrupa Konseyi Millî Mülteciler ve Nüfus Fazlalıkları İskân Fonu üyesi olan mümzi Hükümetler;

Mezkûr Fon Statüsünün I ve IX (g) uncu maddeleri ahkâmını nazarı itibara alarak;

Avrupa Konseyi Statüsünün 40 ncı maddesini göz önünde tutarak;

İskân Fonu malları, mevcudatı ve muamelelerinin hukuki rejiminin olduğu kadar, uzuvlariyle memurlarının hukuki statüsünün de tesbitini arzu ederek;

Bu mevzuda, Fon muamelelerinin tâbi tutulduğu ve netice itibariyle Fon tarafından verilen ikrazattan istifade edenlere inikâs eden vasıtalı veya vasıtasız vergi külfetleri mümkün mertebe tenzil edilmek suretiyle, Fon Statüsündeki hedeflerin tahakkukunun teshil edilmesinin zaruri olduğunu nazarı itibara alarak;

Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri ahkâmını İskân Fonu bakımından, itmam eylemeyi arzu ederek,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

KISIM I.

Anlaşma Maddeleri, şahsiyet, ehliyet

Madde — 1.

Vekiller Komitesinin (56) 9 sayılı kararı ile tasdik olunan veya mezkûr Komite veyahut mezkûr statünün IX (h) maddesi hudutları dâhilinde hareket eden İdare Komitesi tarafından tadil edilen Avrupa Konseyi İskân Fonu Statüsü, işbu Protokolün mütemmim cüz'ünü teşkil eder.

Avrupa Konseyi İskân Fonu tam bir hukuki şahsiyeti haiz ve, ezcümle;

(i) Mukavele akdetmek;

(ii) Menkul ve gayrimenkul hak ve mallar iktisabetmek ve bunlar üzerinde tasarrufta bulunmak;

(iii) Dâva ikame etmek;

(iv) Statüsündeki hedeflerle ilgili her türlü muameleyi yapmak, ehliyetini haizdir.

İskân Fonunun muamele, tasarruf ve akitleri, işbu Protokol, Fon Statüsü ve bu statüye tevfi kan ısdar olunan nizamname ahkâmiyle tanzim olunur. Bundan başka Fon, işbu Protokolü ve mezkûr statüyü ihlâl etmiyen bir Millî Kanunun tahsisi olarak, tatbikine sarahaten rıza gösterebilir.

KISIM II.

Kaza mercileri, mallar, mevcudat ,muameleler

Madde — 2.

Fon âzası bir Devletin veya Fonun istikraz akdettiği veyahut istikraz garantisi verdiği bir Devletin salâhiyetli her hangi bir kazai mercii, Fonun müddeialehy olduğu ihtilâflara bakabilirler.

Bununla beraber :

(i) Bu kazai mercilerde, gerek bir âza Devlet veya bu Devlet adına hareket eden veyahut bu Devletin temlik eylediği hakları ileri süren şahıslar tarafından, Fon alevhine, gerek Fon tarafından mezkûr âza Devlet veya mezkûr şahıslar aleyhine dâva ikâme edilemez.

(ii) Fon ile bir âza Devlet veya bu Devletin yetkili kıldığı her hangi bir müstakriz arasında akdedilen istikraz veya istikraz garantisi mukavelelerinden neş'et edecek ihtilâflar, bu mukavelelerde tesbit edilecek bir tahkim usulü ile tesviye olunacaktır. Fon tarafından imzalanmış ikraz veya garanti mukavelelerinden neş'et edecek ihtilâflar, esasları Fon Statüsünün I (d) kısmının X neu maddesinin tatbikatı cümlesinden ısdar olunan «Ikrazat Nizamnamesi» ile tesbit olunmuş bir tahkim usulüne müracaat etmek suretiyle tesviye olunacaktır.

Madde — 3.

Fonun malları ve mevcudatı, nerede bulunursa bulunsun ve ziyedleri kim olursa olsun, Fonun aleyhine normal müracaat yollarıyla itiraz edilemeyecek lâzümülcera bir karar verilinceye kadar, her türlü «haciz», «def'i», ve «icra» tedbirlerinden masun olacaktır.

2 nci maddenin 3 neu bendinde mezkûr tahkim usulü neticesinde verilen ilâmların, Fon Âzası Devletlerin ülkesinde cebri infazına, - bu ilâmların muteberliğini tevsikten, bunların Fon'un İkrazat Nizamnamesi ile tesbit edilmiş vazife ve salâhiyet ve usul kaidelerine uygun olup olmadıklarından ve aynı zamanda da mezkûr ilâmlarla alâkadar memlekette verilmiş katî bir mahkeme kararı arasında mübâyenet olup olmadığından gayri bir tetkika tâbi tutulmaksızın - bu Devletlerin her birinde mer'i hukuki yollar dâhilinde ve ilâmın infaz edileceği Devletin ülkesinde mutat infaz formüllerinden sonra, devam olunur. Her mümzi, tasdik belgesinin tevdiî sırasında, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri vasıtası ile, diğer mümzilere, millî mevzuatına tevfiikan bu muamele için müracaat edilecek salâhiyetli merci'nin hangisi olduğunu tebliğ edecektir.

Madde — 4.

Fonun malları ve mevcudatı, nerede bulunursa bulunsun ve ziyedi kim olursa olsun son araştırma, el koyma, müsadere, istimlâk veya icra kuvveti veya teşri kuvvet tarafından emredilen diğer her türlü cebir tedbirinden masundur.

Fon servislerinin çalışmalarını için kullanılan bina ve mahaller ve Fonun arşivleri de masundur.

Madde — 5.

İskân Fonu, Statüsünde derpiş edilen gayelerin tahakkukunun icabettirdiği nispette:

- a) Her türlü döviz ve her hangi bir para ile alacaklı hesabı bulundurabilir,
- b) Paralarını, banka yolu ile, bir memleketten başka bir memlekete veya, her hangi bir memleket dâhilinde transfer edebilir ve elinde bulundurduğu her türlü döviz her hangi başka bir paraya tahvil edebilir.

İskân Fonu, işbu maddede derpiş edilen haklarını kullanırken, her hangi bir âza Devletin Hükümeti tarafından serdedilen her türlü mütalâayı nazarı itibara alacaktır.

Madde — 6.

Fonun malları ve mevcudatı her türlü kayıtlama, nizamlama, murakabe ve moratoryumdan masundur.

Madde — 7.

İskân Fonu, mevcudatı, gelirleri ve diğer malları, bütün Vasıtasız vergilerden muaftır.

Fonun, muhassalasını gayelerine tevfiikan mültecilerin ve nüfus fazlalıklarının ihtiyaçlarına tahsis edilmek üzere akdettiği veya statüsünde derpiş edilen şartlar dâhilinde garanti ettiği istikrazlarla ilgili olarak Fon âzası Devletlerin ülkesinde yaptığı muamelelerde, İskân Fonu bütün vergilerden muaftır.

İfa edilen âmme hizmetlerinin ücretlerine tekabül eden vergi, harc ve resimler için Fona hiçbir muafiyet bahşedilemez.

Âza Devletlerin Hükümetleri, mümkün olduğu takdirde, her defasında, aşağıdaki hususları teminen, lüzumlu tedabiri ittihaz eyler:

a) Fonun çıkardığı tahvillerin veya akdettiği istikrazların faiz gelirlerinin vergiden muafiyeti,

b) Fon, resmî ihtiyaçları için mühim mübayaatta bulunduğu veya ücretleri bu kabil rüsum ve harcları ihtiva eden hizmetlerden faydalandığı zaman, menkul veya gayrimenkul malların fiyatlarına veya hizmetlerin ücretlerine dâhil olan vasıtalı resimlerle harcların tutarının iadesi veya tediyesi,

Zilyedi kim olursa olsun, İskân Fonunun çıkardığı veya garanti ettiği senetler veya tahvillerden (Bunların temettüleri ve faizleri de dâhil olmak üzere)

a) Bu vergi, bu senet veya tahvil, munhasıran Fon tarafından çıkarılmış veya garanti edilmiş olmasından mütevellit fark gözetici bir tedbir teşkil ediyorsa; veya

b) Böyle bir verginin tek hukuki mesnedini mahal veya senet veya tahvilin çıkarıldığı veya garanti edildiği, ödendiği veya kabili tediye hale getirildiği, döviz veyahut Fonun makarrı, büro, veya muamele merkezinin buldukları yer teşkil ediyorsa,

Ne mahiyette olursa olsun vergi tahsil edilmez.

Madde — 8.

Fonun resmî ihtiyaçlarına mahsus maddelerin ithali ve ihraçı her türlü Gümrük Resminden ve, âmme nizamı, emniyeti ve sağlığı mülâhazası ile vaz'edilmiş olanları hariç olmak üzere, her türlü ithal - ihraç yasaklarıyla takyidatından muaf tutulmuştur. Bununla beraber, muafien ithal edilmiş olan maddeler, ithal edilecekleri memleketin ülkesinde o memleket hükümetinin kabul edeceği şartlar dâhilinde yapılacaklar hariç olmak üzere, hiçbir veçhile temlik edilemezler.

KISIM - III

Uzuvlar

Madde — 9.

Fon Statüsünün 8 nci maddesinde mezkûr uzuvlar, her âza Devletin ülkesinde, resmî muhaberatı bakımından, asgari diğer her hangi bir Hükümetin diplomatik misyonu mensubinine bahşedilen müsait bir muamele tarzından istifade ederler. Fon uzuvlarının resmî muhaberatı ve diğer resmî tebligatı sansüre tâbi tutulamaz.

Madde — 10.

İdare Komitesi, İdare Meclisi ve Murakabe Komitesi âzaları, resmî sıfatları itibariyle ve salâhiyetlerinin hudutları dâhilinde yapacakları tasarruflarda, sözleri ve yazıları da dâhil olmak üzere, kazai muafiyetten istifade ederler. Bu muafiyet salâhiyetlerinin inkizasından sonra da devam eder. Bundan başka, muhacerete dair takyidat, yabancıların kaydı, kambiyo takyidatı ve seyahat kolaylıkları mevzularında da âza Devletler tarafından, muadil bir statüyü haiz Fona âza diğer Hükümetlerin temsilcilerine bahşedilen müşabih bir muamele tarzından istifade ederler. Temsil ödeneği olarak kendilerine verilen meblâğ veya vazifelerinin ifası ile ilgili masraflar hiçbir vergiye tâbi değildir.

Madde — 11.

10 neu maddede zikredilen şahıslara bahşedilen imtiyaz ve muafiyetler, onların şahsi istifade-leri için değil, fakat vazifelerini tam bir istiklâl içinde ifa edebilmelerini sağlamak maksadiyle verilmiştir. Bu itibarla, bir üye, masuniyetin adaletin tahakkukuna mâni olduğuna veya masuni-

yetin ref'inin, bu masuniyet hangi gaye için bahşedilmişse o gayeye zarar iras etmiyeceğine kanaat getirdiği hallerde, temsilcisinin mâsuniyetini ref'etmek o âza için bir hak değil, aynı zamanda bir vazife teşkil eder.

Madde — 12.

a) Yukardaki 10 ve 11 nei maddeler hükümleri, bir şahıs tarafından temsilciliğini deruhde etmiş veya etmekte bulunduğu Devletin makamlarına karşı dermeyan edilemez.

b) 10, 11 ve 12 (a) maddeleri, temsilcilerin muavinlerine, müşavirlere, teknik uzmanlara ve heyet sekreterlerine de tatbik olunur.

KISIM - IV

Memurlar

Madde — 13.

Fon Guvernörü ile Fon Memurları, Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumi Anlaşmasının 18 nei maddesinde derpiş edilen imtiyaz ve muafiyetlerinden istifade ederler.

İşbu madde hükümlerinden tamamen veya kısmen faydalanacak memur kategorilerini Fon Guvernörü tetkik edecektir.

Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umami Anlaşmasının 17 nei maddesinde derpiş edilen tebliğlerden, gerek Guvernörü gerek mütেকaddim benitte zikredilen memurları ilgilendirenlerini, Avrupa Genel Sekreteri yapacaktır.

Genel Sekreter, Guvernörle istişareyi mütaakıp, bu masuniyetin bir dâvanın normal cereyanına mâni olacağına veya bu tedbirin Fon işlerinin hüsnü idaresine zarar iras etmeden masuniyetin ref'edilebileceğine kanaat getirdiği hallerde, bir memura bahşedilen masuniyeti ref'edebilir ve ref'etmelidir. Fon Guvernörünün masuniyetinin ref'i ile ilgili karar ittihazı Fon İdare Komitesi salâhiyetlidir.

KISIM - V

Anlaşmanın tatbiki

Madde — 14.

Fon âzası Devletlerin Hükümetleri, İskân Fonu muvacehesinde deruhde ettikleri statüden münbais vecibelerin ifası için muktazi salâhiyetleri Meclisten talebetmeyi taahhüdeylerler. İskân Fonu Statüsünün VI nei maddesinin 3 neu kısmına tevfikân müstakriz veya kefil sıfatıyla deruhde edecekleri vecibeleri ifa edebilmek üzere, mezkûr salâhiyetleri zamanında talebetmeyi taahhüdederler.

Madde — 15.

Fon, her üye Devlet ile, işbu Protokol hükümlerinin tatbiki ile ilgili esasları tesbit eden, mezkûr hükümleri itmam eyliyen veya 13 neu madde hükümlerini ihlâl eden hususi anlaşmalar akdedebilecektir. Aynı zamanda, İskân Fonu âzası olmıyan her Devlet ile işbu Protokol hükümlerinin bu Devlete tatbiki ile ilgili anlaşmalar akdedebilir.

KISIM - VI

Nihai hükümler

Madde — 16.

İşbu Protokol tasdik edilecek ve tasdiknameler Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi olunacaktır. Fon hisse senetlerinin en az üçte birini temsil eden üç mümzi tarafından tasdiknamelerin tevdi

edilmesinden itibaren yürürlüğe girecektir. Diğer fon azaları hakkında, tasdiknamelerini tevdi ettikleri tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

Mümlziler, Protokolün mütekaddim fıkrada derpiş edilen şartları dâhilinde yürürlüğe girmesini beklemekle beraber İskân Fonunun işlemeye başlamasını geciktirmemek maksadiyle Anayasa hükümleri ile kabili telif olduğu nispette, Protokolü 1 Eylül 1958 tarihinde veya en geç imzası tarihinden itibaren muvakkaten mevki meriyete koymayı kabul ederler.

Madde — 17.

İşbu Protokolün imzalanmasını mütaakıp İskân Fonu azası olan her Hükümet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edeceği bir iltihak vesikası ile işbu Protokole iltihak edebilir. Bu iltihak, Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra vukubulmuşsa vesikanın tevdi tarihinden itibaren, Protokolün yürürlüğe girmesinden evvel vukubulmuşsa yürürlüğe giriş tarihinden itibaren hüküm ifade edecektir.

Protokolün yürürlüğe girmesinden evvel iltihak vesikasını tevdi eden her Hükümet, Anayasa hükümleriyle kabili telif olduğu nispette, derhal protokolü muvakkaten mevki tatbika koyacaktır.

Yukarıda mâruz ahkâmı tasdiklen, muhassas mümlziler işbu Protokolü imza etmişlerdir.

İşbu Protokol, 6 Mayıs 1959 da Strazburg'da, her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere İngilizce ve Fransızca olarak ve Avrupa Konseyi Arşivlerine tevdi edilmek üzere, bir tek nüsha halinde tanzim edilmiştir. Genel Sekreter, usulüne uygun olarak tasdik edilmiş Protokol suretlerini bütün mümlzilere veya iltihak edenlere gönderecektir.

Belçika Krallığı Hükümeti adına: Jean Salmon

Fransız Cumhuriyeti Hükümeti adına: Lecompte, Beinet

(17 Mart 1959 da
Paris'te imzalanmıştır.)

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Vergi muafiyetleri mevzuunda, Federal Almanya Cumhuriyeti, İskân Fonu istikrazlarına, kendi istikrazları veya diğer Milletlerarası Teşekküllerin İstikrazlarına tanınmış imkânlardan daha fazlasını bahşedemeyecektir. Bu itibarla, 7 nci maddenin 4 ncü bendi hükümleri, bu bentde derpiş edilen tedabirin ittihazı hususunda Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümetine her hangi bir vecibe tahmilini tazammun edemez.

18 Mart 1959 da Paris'te imzalanmıştır.

Dr. Adolf Reifebrscheidt

Yunanistan Krallığı Hükümeti adına: N. Cambalouris.

18 Mart 1959 da imzalanmıştır.

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına: Pétur Eggerz

Strazburg'da 20 Nisan 1959 da imzalanmıştır.

İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti adına: İtalya, 3 ncü madde hakkında, Hukuk sisteminin umumi prensiplerini göz önünde tutarak, 2 nci maddenin 3 ncü bendinde mezkûr tahkim usulü neticesinde verilen Hâmlar hakkında, bunların Millî Âmme Nizamına mugayir olmaları halinde, infaz formülünü ita etmemek hakkını mahfuz tutar.

Bombassei de Vettor

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına : PierreWurth

17 Mart 1959 da Paris'te imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: 31 Mart 1959 da

Strazburg'da tasdik edilmesi
ihtirazi kaydı ile imzalayan
M. Boroval

Avrupa Konseyi Arşivlerine tevdi edilmiş olan, İngilizce ve Fransızca tek asli nüshaya uygunluğu usulüne tevfikân tasdik edilmiş sureti.

Genel Sekreter Muavini
(İmza)
Dunstan Curtis

J/5020

Strazburg, 27 Mayıs 1959

Sayın Vekil,

11 Mart 1959 tarih ve J/3490 sayılı ve 2 Nisan 1959 tarih ve J/4555 sayılı mektuplarına atfen, Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Genel Anlaşmasına ek 3 nü Protokolün, İzlanda Daimî Temsilcisi tarafından Strazburg'da 20 Nisan 1959 tarihinde imza edildiğini Ekselânslarının ıttılama arz etmekle kesbi şeref eylerim; bu suretle, 3 nü Protokol halen İskân Fonuna Âza 8 Hükümet tarafından imza edilmiş bulunmaktadır.

Mezkûr Protokolün usulüne tevfikân tasdik edilmiş bir sureti leffen takdim kılınmıştır; âdi suretler bilâhara vekâletinize gönderilecektir.

En derin ihtiramatı faikamın kabulünü saygıyla rica ederim, Sayın Vekil.

Genel Sekreter Muavini
(İmza)
Dunstan Curtis

Ek

Sayın Hariciye Vekili
Avrupa Konseyi Bakanlar
Komitesi Temsilcisi.
Ankara

AVRUPA KONSEYİ İSKÂN FONU STATÜSÜ

Madde — I.

Fonun tesisi

Bir Avrupa Konseyi İskân Fonu tesis edilmiştir. (Bundan böyle «Fon» diye tesmiye olunacaktır.)

Fon, Avrupa Konseyine bağlıdır ve bu sıfatla Konseyin yüksek idaresine tâbidir.

Madde — II.

Gaye

Fon, ikrazatta bulunarak veya ikrazat garantisi vererek,

(a) İşbu statünün VI ncı maddesine tevfikân bir Fon âzası tarafından kabul edilen ve bu şahıslar lehine yeni iş imkânları yaratılmasına mâtuf bulunan entegrasyon programlarını;

(b) Bir Fon âzası tarafından kabul edilen ve Avrupa'da ikamet edip de, Avrupa'da başka bir memlekette veya Avrupa dışında bir memlekette yerleşmek istiyen ve bu ikrazat veya masarif tutarını, Fon tarafından avans olarak verilmiş meblâğ nispetinde, tediye etmeyi taahhüdeyliyen şahıslar lehine ikrazatta bulunulmasını veya masrafların tesmiyesini derpiş eden iskân programlarını;

Finanse etmek suretiyle, Millî Mülteciler de dâhil olmak üzere, nüfus fazlalıkları mevcudiyetinin Avrupalı memleketler için ortaya çıkardığı veya çıkarabileceği meselelerin halline yardım etmek gayesini istihdaf eder.

Madde — III.

İntisap

Avrupa Konseyi âzası Hükümetler IV nü maddenin 2 (a) (i) kısmı ahkâmına tevfikân, Fon âzası olabilirler. Fona iltihakları uygun görülen diğer Hükümetler, IV nü maddenin 2 (a) (i) kısmı ahkâmına tevfikân, her hususi hal için Fonun tesbit edeceği hususi şartlar dâhilinde Fona âza olabilirler.

Madde — IV.

Âzaların vecibeleri

Kısım 1. — İştirak hisse senetleri :

Fon, âzaların taahhüdetdikleri ve bir hesap dövizini ile muharrer iştirak hisse senetleri çıkarır. Her hissenin nominal kıymeti aynıdır. Âzalar bu taahhütlerini, taahhüdün yapıldığı sırada cari kambiyo rayici üzerinden Millî Paraları ile tediyelerde bulunmak suretiyle ifa ederler.

Kısım 2. — Taahhüdat :

(a) Her âza bir miktar iştirak hisse senedi almayı taahhüdeder;

(i) Avrupa Konseyi âzası Devletlerden her birine tahsis edilen iştirak hisse senedi miktarı, işbu statüye ekli cetvelde tesbit edilmiştir. Fon âzalarından her biri, ilk taahhüdü kendisine tahsis edilen hisse senetleri miktarının dörtte birinden dîn olmamak üzere, istediği kadar iştirak hisse senedi almayı taahhüdeyleyler.

(ii) Fona iltihak eden diğer âzaların iştirak hisse senetleri miktarı, işbu statünün IX nü maddesinin (e) fıkrasına tevfikân Fon İdare Komitesi ile bilmutabakat tesbit edilecektir.

(b) Her âza, intisabını hemen takiben taahhüdeylediği iştirak hisse senetleri miktarının taahhüt fiyatının asgari % 25 ini tediye eder : Bakiye, IX nü maddenin (e) fıkrasına tevfikân ödenir.

Kısım 3. — Taahhüdat kıymetinin muhafazası :

Âza Devletlerden birinin parasının paritesi veya paranın kambiyo haddi mühim bir tenezzül kaydettiği takdirde, bu Devlet, mâkul bir müddet zarfında, Fona iştirak hissesi senedi şeklinde taahhüdeylediği meblâğın taahhüdedildiği tarihteki kıymetinin muhafazasına yetecek kadar, Fona kendi parası ile munzam bir meblâğ tediye edecektir.

Kısım 4. — Vecibelerin hududu :

Hiçbir âza, Fon tarafından deruhde edilmiş bir vecibeden dolayı, üçüncü şahıslara karşı taahhüt altına girmez.

Madde — V.

Malî yardımlar ve istikraz muameleleri

Fon, gayelerine uygun sahalarda kullanılmak maksadiyle, malî yardımlar kabul edebileceği gibi, istikrazatta da bulunabilir.

Fon, hedeflerine uygun olan muayyen gayelere mahsus meblâğı kabul etmeye salâhiyettar kılmıştır.

Madde — VI.

İkrazat ve garantilere dair umumî ahkâm

Kısım 1. — İkrazat şekilleri :

Fon, aşağıdaki şekillerden biri tahtında ikrazatta bulunabilir :

(i) Fona âza Hükümetlere yapılan ikrazat;

(ii) Fon âzası bir Hükümet tarafından garanti edilen ve bu âzanın tasvibettiği bir hükmi şahsa yapılan ikrazat;

(iii) Fon âzası bir Hükümet tarafından garanti edilen ve bu âza vasıtasıyla muhacirlere veya bu âzanın tasvibettiği bir hükmi şahsa yapılan ikrazat.

Kısım 2. — Garantiler :

Fon, II nci maddede derpiş olunan gayelerin tahakkukundan mütevellit muamelâtı, her bir hususi hal için tesbit edilecek şartlarla, garanti edebilir.

Kısım 3. — Müstakriz veya kefilin vecibeleri :

(a) İşbu maddenin I (i) kısmı çerçevesinde yapılan ikrazat mevzuunda Fon Âzası Hükümetler tarafından deruhde edilen taahhütler ve işbu maddenin II (ii) ve (iii) kısmı çerçevesinde Fon Âzası Hükümetler tarafından verilen garantiler, her bir hal için:

(i) Muayyen bir dövizle ifade edilmiş muayyen bir meblâğı muayyen bir müddet zarfında ödemek ve,

(ii) Muayyen meblâğ için, muayyen bir tarihten itibaren, muayyen vâdelerde, muayyen bir nispette bir faiz ve bir komisyon tediye etmek hususlarında kayıtsız şartsız bir vaadi tazammun etmelidir.

(b) Fon, Fon Âzası Hükümetlerin müstakriz veya kefil sıfatıyla deruhde ettikleri vecibelerin hangi paralarla ifade edildiğini tâyin etmek maksadiyle, matlubatı da dâhil olmak üzere mevcudatı ve, IV ncü maddenin 3 ncü kısmına tevfikân yapılmış bileümle tediye da dâhil olmak üzere, âzaları tarafından ödenen taahhüdât arasındaki sabit nispeti, gerek kıymet olarak gerek döviz olarak, muhafazaya gayret eder.

Kısım 4. — Halefiyet :

İşbu maddenin (i), (ii) ve (iii) kısmına tevfikân garanti edilen ikraz mukavelelerinde bu garanti çerçevesinde Fona karşı olan taahhütlerini yerine getiren kefilin, müstakriz veya müstakrizler muvacehesinde Fona halef olacağı derpiş edilecektir.

Kısım 5. — Üyelerin beyanları :

Fon, İskân ve Entegrasyon Programları ile ilgili ikraz taleplerini tevsikan, alâkadâr âzanın:

(i) Programı tasvibettiğine;

(ii) Programın, Avrupa'daki topraklarında mukim şahısların yeniden iskânına veya entegrasyonuna imkân vereceğine kani olduğunu beyan ettiğine;

(iii) Gerekli meblâğı, mâkul şartlarla, diğer bir kaynaktan elde etmenin imkânsız olduğuna kani bulunduğunu beyan ettiğine

dair bir beyanını kabul eder.

Kısım 6. — Verilecek malûmat :

İşbu statünün X ncü maddesinde derpiş edilen İdare Meclisi her müstakrizin, talebini tevsikan, vermekle mükellef olduğu malûmatın ve taahhütlerin mahiyetini teşbit edecektir.

Madde — VII.

Yatırımlar

Kısım 1. — Geçici yatırımlar :

Fon, bir Devlet tarafından yatırılan meblâğın ilk defa istimal edilmesine intizaren, bunu bu Devletin Hazine bonolarına veya bu Devletin çıkardığı veyahut garanti ettiği diğer tahvillere yatırabilir.

İdare Meclisi yatırım muamelelerinde, plâsman işlerinde ihtisas sahibi uzmanların müta'âasını alacaktır.

Kısım 2. — İhtiyatların biriktirilmesi ve yatırımlara tahsis edilmesi :

Faiz ve komisyon gelirleri fazlasından tekevvün eden Fon İhtiyatları, İdare Meclisi tarafın-

dan tesbit edilecek şartlar dâhilinde, tamamen veya kısmen biriktirilebilecek ve yatırımlara tahsis edilebilecektir.

Madde — VIII.

Fonun Teşkilâtı, idare ve murakabesi

Fonun Teşkilâtı, idaresi ve murakabesi, mütaakıp maddeler ahkâmına tevfikân, aşağıdaki uzuvlar tarafından sağlanır :

- İdare Komitesi;
- İdare Meclisi;
- Governör;
- Murakabe Komitesi.

Madde — IX.

İdare Komitesi

Kısım 1 — Münhasıran üyelerin alacağı kararlar :

İdare Komitesi hâlinde toplanan üyeler :

- (a) Hesap parasını seçmek ve iştirak hisse senetlerinin nominal kıymetini tesbit etmek;
- (b) Fonun hangi şartlar dâhilinde malî yardımları kabul edeceğini, veya istikrazda bulunacağını tâyin etmek ve, Fonun mevcudatı üzerindeki hakları da dâhil olmak üzere, mukrizlere veya sermayedarlara bahşedilecek hakları tesbit etmek;
- (c) Fonun gayelerini gerçekleştirmek için, ihtiyaçlara göre, taahhüdedilen hisseler müracaat edilecek vâdeleri tesbit etmek;
- (d) Fonun tedviri ile ilgili prensipleri tesbit etmek.
- (e) Avrupa Konseyi Üyesi hükümetlerden gayri hükümetlerin, Fona iltihak etmelerine müsaade etmek, bu iltihakın şartlarını ve bu hükümetler tarafından taahhüdedilecek iştirak hisse senetlerinin miktarını tesbit etmek;
- (f) Governörü tâyin etmek, azletmek ve istifasını kabul etmek;
- (g) Azaların bilhassa Fonun mevcudat ve mallarının kendi ülkelerinde veya üçüncü memleketin ülkesinde tâbi olacağı hususi rejimi tesbit etmek maksadiyle ittihaz edecekleri beynelmilel veya diğer teşriî tedbirleri ve Fonun hususi muamelelerinden mütevellit taahhütlerini tavsiye etmek;
- (h) İşbu statüyü, gayelerini değiştirmeden, tadil etmek.
- (i) İşbu statüyü tefsir etmek;
- (j) Fonun muamelelerini devamlı olarak tadil etmek ve mevcudatını tevzi etmek;
- (k) Dahilî Nizamnameyi tesbit etmek ve reisini tâyin etmek;
- (l) Murakabe Komitesini teşkil edecek üç murakıp tâyin etmek.

Hususlarında salâhiyetli kılınmışlardır.

Kısım 2. — Rey :

(a) Münhasıran Fon üyelerinin alacağı kararlar, gerek toplantılar sırasında şifâhen, gerek toplantılar arasında yazılı olarak izhar edilen reye müracaat etmek suretiyle ittihaz olunur.

(b) Fonun her üyesi, zilyedi bulunduğu her bir hisse senedine mukabil bir oya sahiptir.

Madde — X.

İdare Meclisi

Kısım 1. — Münhasıran İdare Meclisinin alacağı kararlar :

İdare Meclisi, Fonun idaresi için muktazi bileümle salâhiyetleri haizdir. Bilhassa aşağıdaki mevzularda bir karar alır :

(a) 7 nci maddenin ikinci kısmı hükümlerinin tatbikatı cümlesinden olarak, Fonun muhtemel ihtiyatlarının ne miktarının biriktirilmesi ve ne miktarının da yatırımlara tahsis edilmesi lâzımgeldiğini zaman zaman tâyin etmek;

(b) İdare masraflarının faiz ve komisyon gelirlerini tecavüz edemeyeceği prensibine tevfikân, Fonun idare bütçesini tasvibetmek;

(c) Guvernöre, umumi veya hususi mahiyette talimat vermek;

(d) Fonun dahilî nizamnamesini ve ezcümle ikrazat ve ikraz garantileri şartlarını tespit etmek;

(e) Nâzırlar Komitesine arz edilmek üzere, Fon Guvernörü tarafından hazırlanan raporu her yıl hususi temsileye sunmak.

Kısım 2. — İdare Meclisinin tarzı terekübü.

(a) İdare Meclisi, İdare Komitesi tarafından tâyin edilen bir reisle Fon âzalarının birer temsileisinden teşekkül eder. İdare Meclisinin her üyesi zilyedi bulunduğu hisse senetleri sayısına müsavî miktarda rey sahiptir.

(b) İdare Meclisi, ilgili Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşekküllerin Temsileilerini, rey hakkını haiz olmaksızın, çalışmalarına iştirake davet edebilecektir.

Kısım 3. — İdare Meclisi üyelerinin vazife süresi.

İdare Meclisine tâyin edilen bir üye, kendisini tâyin eden Fon âzası tarafından azledilinceye kadar vazifesine devam eder. İdare Meclisi üyeliği sona erenler, her zaman tekrar tâyin edilebilirler veya seçilebilirler.

Kısım 4. — İdare Meclisinin karar alma şekli.

(a) İdare Meclisi, Reisin daveti üzerine, lüzumlu görüldüğü kadar sık ve her halûkârda üç ayda bir toplanır.

(b) İdare Meclisinin kararları, hazır bulunan üyelerin ittifakı ârâsıyla ittihaz olunur. Meclisin kararlarının muteber olması için, üyelerinin en az üçte ikisinin toplantıda hazır bulunması lâzımdır.

Kısım 5. — İdare Meclisi komisyonları.

İdare Meclisi her zaman, üyelerinden müteşekkil komisyonlar kurabilir ve bu komisyonlara, her defasında tasrih edilmiş salâhiyetler tevkil edebilir.

Kısım 6. — İdare Meclisi üyelerinin ücretleri.

İdare Meclisi üyeleri, Fondan her hangi bir ücret almazlar; bununla beraber, İdare Meclisi üyeliği vazifelerinin ifası sırasında yaptıkları mâkul masraflar, Fon tarafından kendilerine ödenir.

Madde — XI.

Guvernör

Kısım 1. — Guvernörün vazifeleri.

Guvernör, İdare Meclisinin talimatı dâhilinde ve Meclisin nezareti tahtında, Fonun câri işlerinin tedvirini sağlar.

Fon'un yaptığı bileümle muamelelerde Fonu temsil eder. İdare Meclisinin sarîh müsaadesi olmadıkça, statünün V ve VI nci maddeleri ahkâmına tevfikân, her hangi bir mâli vecibe tekabbül edemez.

Kendisine verilen bütçe tahsisatı hudutları dâhilinde, idari masrafları yapar.

Bu masrafları en asgari bir seviyede tutmak için gerekli tedbirleri alır. Hususiyle, Avrupa Konseyinin kendisine arz edebileceği hizmetlere baş vurur ve, malî mevzularda, üye Devletlerin Merkez Bankaları ile Milletlerarası Tediyeler Bankasının iş birliğini ve nüfus fazlalıklarının iskân ve entegrasyonu mevzuunda da, bu sahalarda yetkili müesseselerle şahsiyetlerin teşriki me-saisini temin eder.

Fonun malları ile mevcudatının zilyedliğini deruhde eder ve uygun bir muhasebe tutar.

Kısım 2. — İdare Meclisine verilecek raporlar.

Guvernör, Fonun durumu ve derpiş edilen muameleler hakkında İdare Meclisine, muntazam fasıllarla, rapor gönderir ve, Meclise, talebedebileceği her türlü malûmatı verir.

Guvernör, her sene, o yılın bilcümle muamelâtı hakkında tam bir rapor hazırlar.

Bu rapora, Fonun bilânçosunu, malî muamelelerin zamanı idare hesabı ile bu belgelere müsteniden Murakabe Komitesinin hazırladığı raporu ekler.

Kısım 3. — Guvernörün tâyini ve ücreti.

Guvernör, üç yıllık bir süre için tâyin edilir ve süresinin hitamında yeniden seçilebilir. Ücretinin miktarı, Fon İdare Meclisi tarafından tesbit edilir.

Madde — XII.

Murakabe Komitesi

Murakabe Komitesi, yılda bir defa, Fon'un hesaplarını tetkik eder ve zamanı idare hesabı ile bilânçonun doğruluğunu tevsik eder.

Komitenin raporu, bilânço ile zamanı idare hesabının kayıtlara tetabuk ettiğini ve bunların her malî devre sonundaki Fon muamelelerinin hakiki durumunu tam bir şekilde aksettirdiklerini tasdik eder:

Madde - XIII.

Makarri

Fonun makarri Fransa'da Strazburg şehridir. İdare servislerinin makarri, İdare Meclisi tarafından tespit edilecektir.

Madde - XIV.

Muamelelerin tatili ve Fonun tasfiyesi

Kısım 1. — Muamelelerin tatili;

İdare Komitesi muamelelere son verilmesini kararlaştırırsa, Fon'un taahhüdünün tesviyesine ve meveudatının nizami tahakkukuna, muhafazasına ve korunmasına taallük edenler hariç olmak üzere, bilcümle faaliyetini derhal durduracaktır.

Kısım 2. — Üyelerin çekilmesi;

Her üye cari malî yılın nihayetine tekaddüm eden 6 ay zarfında bir ihbarda bulunmak suretiyle, Fon'dan çekilebilir. Bu çekilişin şartları İcra Komitesi tarafından tespit edilecektir.

Kısım 3. — Fon'un tasfiyesi;

Fon âzaları, V nei madde çerçevesinde yapılan malî yardımların kabulü sırasında Fon tarafından deruhde edilmiş, tevziatla ilgili metalibatın ifası da dâhil olmak üzere, bilcümle taahhüdünün tesviyesinden veya bu tasfiye maksadiyle ihtiyatların tesisinden sonra, aşağıdaki prensiplere müsteniden meveudatın tevziine dair bir plân üzerinde mutabakata varabilirler:

(a) Fon muvacehesinde borçlu durumda bulunan bir Fon üyesinin, vaziyetini islah etmeden, tevziata iştiraki kabul edilemez.

(b) Fon'un net aktifi imkân verdiği takdirde, Fon'un her üyesi, IV neü maddeye tevfiikan ödediği meblâğı, bu tediyeinin eda edildiği para ile veya bu mümkün değilse, tevzi tarihinde câri kambiyo rayici üzerinden hesaplanmış, diğer dövizlerle, ifade edilen muadil bir meblâğı dağıtma payı olarak alır. Fon'un net aktifi bu hisselerin tam olarak tediyesine imkân vermediği takdirde, muhtemel açık bütün Fon üyeleri arasında aynı şekilde paylaşılır.

(c) Bu payların dağıtılmasından sonra kalan Fon'un net aktifi, her biri bir Fon üyesinin zilyedi bulunduğu hisse senetleri sayısı ile mütenasip olarak, bütün Fon üyeleri arasında tevzi edilir.

(d) Bu paylar, bâzi Fon üyelerine diğer Fon üyelerinin dövizini ile ödendiği takdirde, bu âza-

lar, tevziat gerçevesinde tediye edilen meblâğ ile ilgili muamelelerin kambiyo nizamnamelerinde der-
piş edilen usullere uygun olarak ifasını teminen, gerekli tedbirleri alacaklardır.

Madde - XV.

Nihai hükümler

Kısım 1. — Teşkilâtın toplantıları;

İşbu statü, Nazırlar Komitesinin kısmi bir anlaşmaya müsteniden aldığı bir karar ile kabul edilir edilmez, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Hususi Temsilci ile bilmutabakat, işbu statüye uygun olarak Fonun teşkil edilmesi için muktazi veya şayanı temenni bileümle tedabiri ittihaz edecek olan İdare Komitesini ilk toplantısını akdetmeye davet edecektir.

Kısım 2. — Muamelelerin başladığının tebliği :

Guvarnör, Fon'un muamelelere başlamaya hazır olduğu tarihi Fon üyelerine tebliğ edecektir.

Kısım 3. — İltihak :

(a) Fon üyesi olmıyan bir Avrupa Konseyi âzası, Nâzırlar Komitesine hitabeden bir beyanat ile Fon'a iltihak edebilir. Bu beyanat, iltihak eden Hükümetin işbu statüyü kabul ettiğini, ve bu Hükümetin, işbu statünün IV ncü maddesine tevfiikan, İdare Komitesi ile bilmutabakat tesbit edilen miktarda iştirak hisse senedini taahhüylemediğini ihtiva etmelidir.

(b) IX ncü madde 1 kısım (e) fıkrasına tevfiikan, Fona iltihak etmesi kabul edilmiş olan Avrupa Konseyi üyesi olmıyan her Hükümet, işbu statüyü kabul ettiğini, işbu statünün IV ncü maddesine tevfiikan İdare Komitesi ile bilmutabakat tesbit edilen miktarda iştirak hisse senedini taahhüylemediğini, işbu statüden doğan bütün vecibelerini ifa edecek duruma gelmek için muktazi bileümle tedabiri ittihaz eylediğini, ve İdare Komitesi tarafından tesbit edilen bütün iltihak şartlarını yerine getirdiğini tevsik eden bir vesikayı, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi etmek suretiyle Fon'a iltihak edebilir.

(c) Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, mütেকaddim fıkraların tatbikatı cümlesinden olarak, her iltihak beyanının ve iltihak vesikasının alındığını, Guvernöre ve Fonun âzalarına tebliğ edecektir.

Kısım 4. — İşbu statünün tefsiri

İşbu statünün tefsirini tazammun eden İdare Meclisinin her kararı, bir üyenin talebi üzerine, İdare Komitesine götürülebilir. İdare Komitesinin kararı vermesine intizaren, Fon, gerekli olduğu ölçüde, İdare Meclisinin kararına müsteniden harekete geçebilir.

Kısım 5. — Usulüne tevfiikan tasdik edilmiş suret :

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi âzalarına ve Fona iltihak etmiş Avrupa Konseyi üyesi olmıyan hükümetlere işbu statünün usulüne tevfiikan tasdik edilmiş bir suretini gönderecektir.

Devlet Başkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 29.8.1961	1/129
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Devlet Başkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 2.9.1961	4/341
Bu kanunun müzakerelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları	: Cilt Sayfa	Kurucu Meclis Tutanak dergisi
	2	304,306:308,310,310,312,314/3:314/5

[Birleşim : 24 — 52 Sıra Sayılı basmayazı Kurucu Meclis 24 ncü Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.]

Bu kanunu görüşen komisyon :

Kurucu Meclis Dışişleri Komisyonu.